

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SAMSUN ANAKENT İMAR İNŞ.MAD.TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.

2021 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	2
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7. DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	3
Tablo 2: Bağlı Menkul Kıymetler Tablosu	3
Tablo 3: Kullanılmayan Yıllık İzinler.....	10
Tablo 4: Sözleşme Yapılmamış Bazı Mal/Hizmet Alımı veya Yapım İşleri.....	14
Tablo 5: Hibe Edilen Varlık Detayları	17

KISALTMALAR

A.Ş.	: Anonim Şirket
İnş.	: İnŐaat
Tic.	: Ticaret
San.	: Sanayi
Ltd.Şti	: Limited Şirket
KDV	: Katma Deęer Vergisi
EKAP	: Elektronik Kamu Alımları Platformu
KİK	: Kamu İhale Kanunu
TL	: Tũrk Lirası
TMS	: Tũrkiye Muhasebe Standartları
BOBİ FRS	: Bũyũk ve Orta Boy İŞletmeler işin Finansal Raporlama Standartı

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. İşçilere yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması
2. Şirket Tarafından Sunulan Mal veya Hizmet Satışlarında Şirket ve Büyükşehir Belediyesi Personeline İndirim Yapılması
3. Şirketin Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Bazı Mal veya Hizmet Alımları ile Bazı Yapım İşlerinde Sözleşme Yapılmaması
4. Şirketin 4734 Sayılı Kanunun 3/g Maddesine Göre Çıkardığı Esas ve Usullerde Belirtilen Limitlere Uyulmaması
5. Şirket Faaliyetlerini Riske Atacak Düzeyde Şirkete Ait Taşınır ve Hisselerin Hibe Edilmesi
6. Yıllık Bütçe Düzenlenmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Samsun Anakent Turizm Ticaret A.Ş (ANAKENT), Samsun Belediyesi ve Atakent Belediyesi tarafından, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 70'inci maddesi ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 1990 yılında kurulmuş olup 17.12.1990 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir. 15.09.2021 tarihinde nevi değişikliği sonucunda limited şirketten anonim şirkete geçiş sağlamıştır.

Samsun Anakent Turizm Ticaret A.Ş.'nin faaliyet alanı şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup; genel olarak Şirket restoran, kafe, otopark, plaj, gemi, sosyal tesis, düğün salonu, w.c. işletilmesi, madencilik, yemek üretim tesisi, araç kiralama ve personel temin hizmeti işi ile iştigal etmektedir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde aynı hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

Samsun Anakent Turizm Ticaret A.Ş kamu hukukuna ve özel hukuka tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak Türk Ticaret Kanunu'na, tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörölmüş zorunlu bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, 3 tüzel kişi ortaklığını temsilen 3 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 16.09.2021 tarihli Genel Kurul kararı ile seçilmişlerdir.

Şirketin idari birimleri; İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Muhasebe ve Finans Müdürlüğü, Satın Alma Birimi, Maliyet Kontrol Birimi ve İdari Hizmetler Biriminden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2021 tarihi itibarıyla 219 kişi, Samsun Büyükşehir Belediyesi uhdesinde personel temini hizmeti kapsamında 2.216 kişi olmak üzere toplam 2.435 kişidir. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

Samsun Anakent Turizm Ticaret A.Ş.'nin nominal sermaye tutarı 18.871.000,00 TL olup sermayesinin tamamı ödenmiştir. Ödenmiş sermaye aynı haliyle nevi değiştiren limited şirketten anonim şirkete devredilmiştir. Anonim şirketin öz kaynakları olan 27.782.120,67 TL nevi değiştiren limited şirketten anonim şirkete aktarılmıştır. Anonim şirket öz kaynaklarındaki 3.504.324,96 TL tutarındaki değişiklik dönem net karından kaynaklanmaktadır.

Samsun Büyükşehir Belediyesi, şirketin % 99,99 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2021 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
Samsun Büyükşehir Belediyesi	18.870.225,00	99,99
Samsun Kültür Turizm Tic. AŞ	700,00	0,00003
(SABEK)Samsun Bölgesel Ekonomik Kalkınma AŞ	75,00	0,00001

Samsun Anakent Turizm Ticaret A.Ş.'nin aşağıdaki tabloda yer alan Bağlı Menkul Kıymeti bulunmaktadır.

Tablo 2: Bağlı Menkul Kıymetler Tablosu

İştirakin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
Samsun Kültür Turizm AŞ	165.000,00	0,05
Samsun Teknoloji Geliştirme Bölgesi AŞ	180.000,00	0,04
(SABEK)Samsun Bölgesel Ekonomik Kalkınma AŞ	83.700,00	0,09
Samsun Proje Ulaşım İmar İnş. AŞ	16.000,00	0,01

Şirketin amacı, restoran, kafe, otopark, plaj, gemi, sosyal tesis, düğün salonu, w.c. işletilmesi, madencilik, yemek üretim tesisi, araç kiralama ve personel temin hizmeti işi ilgili faaliyetleri yerine getirmektir.

Bu nedenle şirketin ana gelirleri personel temini hizmet geliri ve diğer faaliyetlerinden oluşan gelirleridir.

Gelir tablosundan, dönem net kârının son iki yılda arttığı anlaşılmaktadır. Şirket 2020 yılında 5.618.257,72 TL 2021 yılında ise nevi değişikliği öncesi 3.603.648,23 TL, 15.09.2021 tarihindeki nevi değişikliğinden (AŞ) sonrası 3.504.324,96 TL olmak üzere toplam 7.107.973,19 TL net kar elde etmiştir. Bu durumun sebebinin, işletmelerde yapılan iyileştirmeler sonucu brüt satışlardaki artıştan; personel temin hizmetlerindeki personel sayısındaki artıştan ve satış maliyetlerinin ve faaliyet giderlerinin minimize edilmesinden oluştuğu değerlendirilmektedir.

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

-Muhasebe sistemi kısmı ilk paragraf yetkiye istinaden, kastedilen Maliye Bakanlığı ise açıkça yazılması. Aynı bölümün son paragraf son satır "zorundadır" olarak değiştirilmesi, çoğul kullanım "lar" ekinin silinmesi.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2020 yılı aktif toplamı 36.502.279,94 TL'yi veya net satışları toplamı 142.895.357,86 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2021 yılına ilişkin maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadır.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir. Ayrıca aynı maddelerde Kurumun değişik işletme büyüklükleri ve sektörler için özel standartlar koymaya ve düzenlemeler yapmaya yetkili kılındığı belirtilmiştir.

Şirket, 29.07.2017 tarihli ve 30138 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (56) Sıra no.lu Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) Hakkında Tebliğ ile Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar uyarınca bağımsız denetime tabi olup BOBİ FRS' de öngörülen finansal tabloları (finansal durum tablosu, kar veya zarar tablosu, öz kaynak değişim tablosu ve nakit akış tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi

sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu
- Envanter defteri

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde yer alan "Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrolünü kapsar. Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolü de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümlerine tâbidir. Düzenleyici ve denetleyici kurumlar, bu Kanunun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 42, 43, 44, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68 ve 76 78 ncı maddelerine tâbidir." hükümlerinden anlaşılacağı üzere; Samsun Anakent Turizm Ticaret Anonim Şirketi 5018 sayılı Kanun kapsamında yer almamaktadır. Dolayısıyla Şirket; 5018 sayılı Kanun'un Beşinci Kısımında ayrıntılı şekilde

düzenlenen iç kontrol ve iç denetim mevzuatına ve ayrıca Kanun'a dayanarak çıkarılan alt mevzuat düzenlemelerine tabi değildir.

Samsun Anakent Turizm Ticaret AŞ; temel olarak, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu esasları çerçevesinde kurulmuş olup faaliyetlerini de bu esaslar çerçevesinde yürütmektedir.

6102 sayılı Kanun'un "Görev dağılımı" başlıklı 366'ncı maddesinin (2) numaralı fıkrasında "Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir." hükmü bulunmaktadır. Ancak, Şirkette, söz konusu düzenlemede belirtilen mahiyette bir komisyon kurulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Samsun Anakent Turizm Ticaret A.Ş (ANAKENT) 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İşçilere yıllık izinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

Şirketçe işçilerin yıllık izinleri mevzuata uygun şekilde kullandırılmamakta ve bu nedenle yıllık izinler birikmektedir. Bu durumda, işçilerin yıllık izinlerini kullanmak yerine emekli olduklarında son ücretleri üzerinden karşılığını almayı tercih etmeleri nedeniyle İdareye ek mali külfet oluşmaktadır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı) tarafından hazırlanacak bir yönetmelikte gösterileceği belirtilmiştir.

03.03.2004 tarihli ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de, yıllık izinlerin kullanımı konusunda Kanun'a benzer bir düzenleme yapılmıştır.

4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde; 59'uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60'ıncı maddede belirtilen yönetmeliğin esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzdoksanbeş Türk Lirası idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı'nın 30.06.2021 tarih ve 31527 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tasarruf Tedbirleri konulu 2021/14 sayılı Genelge'sinde; 4857 sayılı Kanun'un kapsamında çalışan işçilerin yıl içinde kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin ilgili yıl içerisinde, önceki yıllarda kazanıp kullanmadıkları yıllık izin sürelerinin de yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeye göre, çalışanlar yıllık izin haklarından feragat edemezler. İşverenler de düzenli olarak çalışanların yıllık izinlerini kullandırmaları gerekmektedir.

İşçilerin emekli olmaları halinde veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuatı gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmektedir. Kullanılmayan yıllık izinlerin karşılığı olarak yapılacak ödeme en son ücreti üzerinden olacağı için, işçiye yüksek miktarda ücret ödemesi yapılacaktır. Bu uygulamada işçilerin yıllık izinlerini kullanmak yerine son ücretleri üzerinden karşılığını almayı tercih etmelerine neden olmaktadır. Ancak belirtilen uygulama, idarelerin daha fazla mali külfet yüklenmeleri anlamına gelmektedir: Zira, anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda, idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ödeyebilecek; ayrıca, biriken yıllık izinlerin ücrete dönüşmesi halinde idareler açısından, son ücret üzerinden ödeme yapılacağından, yüksek miktarlarda ödeme yapılması söz konusu olacaktır.

Tablo 3: Kullandırılmayan Yıllık İzinler

Sıra No	Kullanılmayan Yıllık İzin Gün Sayısı	İşçi Sayısı
1	50-60	114
2	60-70	68
3	70-80	56
4	80-90	39
5	90-100	28
6	100-120	40
7	120-150	32
8	150 ve üzeri	22
TOPLAM		399

Şirketin personel işlemlerinin incelenmesi neticesinde; çalışanların yıllık izinlerini düzenli kullanmadığı ve bu nedenle de Şirket bünyesinde çalışan 399 personelin toplam 50 gün ve üzeri kullanılmamış yıllık izni bulunduğu görülmektedir. Bu durumda, çalışanlar yıllık izinlerini kullanmak yerine emekli olduklarında son ücretleri üzerinden karşılığını almayı tercih etmeleri nedeniyle şirkete ek mali külfet oluşturabileceği düşünülmektedir.

BULGU 2: Şirket Tarafından Sunulan Mal veya Hizmet Satışlarında Şirket ve Büyükşehir Belediyesi Personeline İndirim Yapılması

Şirket satış fişlerinin incelenmesi sonucunda; bazı işletmelerde satışı yapılan mal ve hizmetlerin Büyükşehir Belediyesi Meclis üyeleri ve personeli ile şirketin kendi personeline herhangi bir dayanağı olmadan ve mevzuata aykırı olarak indirimler yapıldığı görülmüştür.

08.01.2002 tarih ve 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile kamu kurum

ve kuruluşlarınca üretilen hizmet bedelleri hakkında köklü değişiklikler yapılmış, bir kısım kişi ve kurumların kamu hizmetlerinden faydalanmada diğer kişi ve kurumlardan daha avantajlı olmasının önüne geçilmiştir.

Söz konusu Kanun'un 1'inci maddesinin birinci fıkrasında kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşların da içinde bulunduğu kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanamayacağı belirtilmiş, maddenin diğer fıkralarında mal ve hizmet satışlarından ücretsiz veya indirimli yararlanacak kişiler belirlenmiş, altıncı fıkrasında ise kanunda gösterilen kişiler dışında birinci fıkra hükmünden muaf tutulacak kişi ve kurumları tespit etmeye Cumhurbaşkanının (02.07.2018 öncesi Bakanlar Kurulu) yetkili olduğu ifade edilmiştir.

Kanun'un yayımı tarihinden itibaren birçok Bakanlar Kurulu kararı çıkarılmış ve çeşitli kişi ve kurumlara muafiyetler tanınmıştır. 4736 sayılı Kanun sonrasında çıkarılan Bakanlar Kurulu kararları her işlem için ayrıntılı şekilde düzenlenmiş, Kanun'a ilişkin uygulamanın tam olarak yerine getirilebilmesi için hizmetten yararlanmada kamu-özel ayrımı bile yapılmamıştır. Hem 4736 sayılı Kanun'da hem de Kanunun yayımı tarihinden itibaren Bakanlar Kurulunca çıkarılan muafiyet kararlarında Büyükşehir Belediyesi Meclis üyeleri ve personeli ile şirketin kendi personeline özgü bir muafiyet kararı bulunmamaktadır.

Bu nedenle Şirket tarafından hazırlanacak mal veya hizmet satışlarında sadece genel nitelikte çıkarılan muafiyet kararları ile diğer kanunlarda belirtilen muafiyet hükümlerinin uygulanabilmesi mümkündür. Mesela şehit aileleri, gaziler ve engelliler için indirimli tarife uygulanması mevzuata aykırı değildir. Zira mezkûr kişiler hakkında gerek 4736 sayılı Kanun'un 1'inci maddesinde gerekse de 2002/3654 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda genel muafiyet hükmü tanınmış ve bu kişilere her türlü işlemde indirimli ve ücretsiz tarife uygulanabilmesinin önü açılmıştır. Ancak haklarında herhangi bir muafiyet hükmü bulunmayan konularda Büyükşehir Belediyesi Meclis üyeleri ve personeli ile şirketin kendi personeline indirim yapılması veya bu kişiler için indirimli tarife belirlenmesi mümkün değildir.

Kamu kurumları dahi kendileri hakkında muafiyet hükmü olmaksızın diğer kamu kurumlarınca üretilen mal ve hizmetlerden indirimli veya ücretsiz yararlanamazken Büyükşehir Belediyesi Meclis üyeleri ve personeli ile şirketin kendi personeline bu haktan faydalandırılması mümkün değildir.

Kamu idaresince personele yapılan indirimlerin aynı zamanda ticari indirim olduğu, daha çok hizmet satışı yapılarak sabit maliyetleri düşürüldüğü, uygulamanın şirketin menfaatine olduğu belirtilmekte ise de; bulgu konusu indirimlerin ticari indirim sayılabilmesi için belirli kişi veya unvan farkı gözetmeksizin hizmet satışını arttırmaya yönelik indirimler olmalıdır. Ticari işletmenin amacı kar elde etmektir. yapılan indirimlerin ticari indirim sayılması için kar elde etmek için satışları arttırmaya yönelik belli sayıyı geçen toplu satışlar, grup indirimleri, erken rezervasyon indirimi, peşin ödeme indirimi vb. şekilde objektif kriterlere göre belirlenmiş, tüm müşterileri kapsayan, belli kişi, unvan gözetmeyen indirimler olması gerekmektedir.

Bu nedenle; Şirketin işletmelerinde satılan mal veya hizmetlerin bedellerinde açıklanan mevzuat hükümlerinde herhangi bir muafiyet hükmü olmadan Büyükşehir Belediyesi Meclis üyeleri ve personeli ile şirketin kendi personeline indirim yapılması hem hukuka aykırılık oluşturmakta, hem de Şirketin gelirlerinde azalmaya sebebiyet vermektedir.

BULGU 3: Şirketin Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Bazı Mal veya Hizmet Alımları ile Bazı Yapım İşlerinde Sözleşme Yapılmaması

Şirket tarafından çıkarılan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3/g Maddesi Uyarınca Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller'e göre yapılan bazı mal veya hizmet alımı ile aynı Kanununun 22/d maddesine göre doğrudan temin yoluyla yapılan bazı yapım işlerinde sözleşme yapılmadığı görülmüştür.

22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.1.1.3. maddesinde;

“Bu madde kapsamında alımı yapılacak malın teslimi veya hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda, alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunlu olup bir defada yapılacak alımlarda sözleşme yapılması idarelerin takdirindedir.” denildiğinden doğrudan temin usulüyle alımı yapılacak malın teslimi, hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunluluğu bulunmaktadır.

Şirket tarafından 01.03.2011 tarihli ve 2011/5 sayılı Ortaklar Kurulu Kararı ile 4734 Sayılı Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller belirlenmiştir. Adı geçen Esas ve Usuller'in 29'uncu maddesinde, yapılan bütün ihalelerin, 30'uncu maddede sayılan sözleşmede yer alması gereken hususları içeren bir

sözleşmeye bağlanması gerektiği belirtilmiş, 30'uncu maddesinde sözleşmede yer alması gereken hususlara ilave olarak, sözleşme yapma süresi içinde teslim edilen ve idarece uygun bulunan mal alımlarında sözleşme yapılmasına gerek bulunmadığı ifade edilmiştir. Ancak bu madde de sözleşme yapma süresi hakkında her hangi bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Söz konusu Esas ve Usuller'in dayanağı olan 4734 sayılı Kanun'un 41'inci maddesine göre; ihale kararı ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç 3 gün içinde ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirim yapılması, bildirim tarihinden itibaren 21/(b,c) maddelerine göre yapılan ihalelerde 5 gün, diğer hallerde 10 gün geçmeden sözleşme imzalanmaması gerekmektedir. Aynı Kanununun 42'inci maddesine göre de, 41'inci madde de belirtilen sürelerin bitimini izleyen günden itibaren, ön mali kontrol yapılması gereken hallerde bu kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren 3 gün içinde ihale üzerinde bırakılan istekliye, tebliğ tarihini izleyen 10 gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilmesi gerekmektedir. Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği'nin 5/2'nci maddesine göre de, EKAP üzerinden yapılan tebligatlarda bildirim tarihi tebliğ tarihi sayılmaktadır.

Yapılan incelemede, Şirket Ortaklar Kurulunca imzalanan 4734 Sayılı Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller'e göre mutemetler eliyle alım usulüne göre yapılan ve belirli bir süreyi gerektiren bazı mal veya hizmet alımları ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22/d maddesine göre doğrudan teminle yapılan bazı yapım işlerinde sözleşme düzenlenmediği görülmüştür. Oysa açıklanan mevzuat gereğince; sadece sözleşme süresinde alınan mal alımları için sözleşmeye gerek olmayıp, teslim alınması sözleşme yapma süresini aşan 3-4 aylık, yıllık veya sezonluk peyderpey yapılan alımlar ile yaptırılması belli bir süreyi gerektiren yapım işlerinde sözleşme yapılması gerekmektedir.

Öte yandan Şirket tarafından yaptırılan işlerdeki Teknik Şartnameler'de işin tanımı, alınacak mal veya hizmetin özelliği, işe başlama bitiş tarihleri vb. hususların yer almakta ise de; bunların adı geçen Esas ve Usuller'e göre sözleşmelerde bulunması zorunlu hususları tümüyle kapsamadığı için sözleşme yerine geçmediği görülmüştür.

Sözleşme yapılmadan alınan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerine aşağıdaki işler örnek olarak verilmiştir.

Tablo 4: Sözleşme Yapılmamış Bazı Mal/Hizmet Alımı veya Yapım İşleri

Mal/Hizmet Alımı veya Yapım İşlerinin Adı	İşin Süresi veya Niteliğine Bağlı Süresi	İşlerin Dayanağı Mevzuat	İşin Tutarı (KDV Hariç, TL)
2021 Yılı içindeki Etkinlikler İçin 200 Adet Canlı Müzik, Fotoğraf ve Kamera Hizmeti Alımı	01.06.2021 - 31.12.2021 Arası	3/g Maddesi Uyarınca Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller - Md.8	1.460.000
5000 Kğ Açık Dökme Dondurma,180.000 adet Kapalı Ambalajlı Dondurma Alımı	01.04.2021 - 31.10.2021 Arası	“	1.155.655
15.000 Kg. Karkas Dana Eti, 3000 Kg. Dana Döş Eti (Kemiksiz Kaburga, Kol, Gerdandan) Alımı	01.06.2021 - 30.07.2021 Arası	“	856.500
Muhtelif Ebatlarda ve Adetlerde Ekmek Alımı	15.03.2021 - 31.12.2021 Arası	“	650.000
Gemiler İçin 2021 Yılı Yaz Sezonu 50.000 Litre ÖTV.siz Akaryakıt (Motorin alımı)	İşin Niteliği Gereği Belli Süreli	“	236.040
İlkadım İlçesi Şirin Kafe MDF Büfe Sunum Raf ve Dolaplar, Endüstriyel Mutfak Tezgâhları, Öncamlı Soğutucu Tezgâh, Kompozit Malzemeden Ön Kısım Giydirme Yapım İmalatı, Montajı ve Çalışır Durumda Teslimi	İşin Niteliği Gereği Belli Süreli	4734 sayılı Kanun - Madde 22/d	75.050
3 Adet (55m2, 70m2, 75m2) Otomatik Motorlu Hidrolik Dev Şemsiye (Betonarme Temel veya Ankraj Bağlantı, Membran, Çelik Taşırı Sistemler Yapım İmalatı, Boyaması ve Montajı)	İşin Niteliği Gereği Belli Süreli	“	65.255

Kamu idaresinin cevabında gıda fiyatları ve bazı ürünlerdeki sürekli değişen fiyatlardan ötürü firmalarla sözleşme imkanı bulunmadığı, diğer alımlarla alakalı sözleşmelerle daha hassas davranılacaktır denilmekte ise de; yukarıda açıklanan Kamu İhale Genel Tebliği'ne göre doğrudan temin usulüyle alımı yapılacak malın teslimi, hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda alımın bir sözleşmeye bağlanması zorunluluğu bulunmaktadır. Söz konusu Tebliğ'de gıda maddesi alımları vb. herhangi bir istisnaya yer verilmemiştir. Ayrıca yukarıda yeralan tabloda görüleceği üzere gıda alımları dışındaki doğrudan teminle yapılan bazı alımlarda da sözleşme yapılmamıştır. Bu nedenlerle doğrudan temin usulüyle alımı yapılacak malın teslimi, hizmetin ya da yapım işinin belli bir süreyi gerektirmesi durumunda alımın bir sözleşmeye bağlanması gerektiğinden hatanın devam ettiği değerlendirilmektedir.

Şirket tarafından çıkarılan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3/g Maddesi Uyarınca Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller'e göre sözleşme yapılması zorunlu mal veya hizmet alımları ile aynı Kanunun 22/d maddesine göre doğrudan temin yoluyla yaptırılan belli süreli yapım işlerinde ilgili mevzuatında istenilen zorunlu hususların yer aldığı sözleşmeler yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Şirketin 4734 Sayılı Kanunun 3/g Maddesine Göre Çıkardığı Esas ve Usullerde Belirtilen Limitlere Uyulmaması

Şirket tarafından yapılan bazı mal veya hizmet alımlarında, Ortaklar Kurulunca kabul edilen 4734 Sayılı Kanunun 3/g Maddesi Uyarınca Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller'deki limitlere uyulmadığı görülmüştür.

Şirket tarafından 01.03.2011 tarihli ve 2011/5 sayılı Ortaklar Kurulu Kararı ile 4734 Sayılı Kanunun 3/g Maddesi Uyarınca Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller belirlenmiştir. Adı geçen esas ve usullerin “Satınalma ve ihale işlemleri” başlıklı 6’ncı maddesinde;

“Samsun Anakent İmar İnş. Tic. ve San. Ltd. Şti. ihale ve satınalma işlemleri

a) Mutemetler eliyle

b) Piyasa pazarlık komisyonu marifetiyle

c) Açık ihale usulü ile yapılır.” denilmiş, 7. maddesinde de satınalma ve ihale usullerinin parasal limitlerinin şirketin ortaklar Kurulunca belirleneceği ifade edilmiştir. Yine aynı esas ve usullerin 8. maddesine göre Şirketin mal ve hizmet alımları komisyon kararı olmaksızın Şirketi temsil etmeye yetkili müdür tarafından görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasadan doğrudan doğruya yapılabilecektir. Şirket Ortaklar Kurulunun 01.03.2011 tarihli ve 2011/6 sayılı kararı ile en az iki mutemet eliyle piyasadan doğrudan doğruya yapılan alımlarda limit 25.000 TL olarak belirlenmiş, 2021 yılında da bu limit değişmemiştir.

Oysa Şirketin Ortaklar Kurulunca kabul edilen anılan Esas ve Usuller'e göre; 26.05.2021 tarihli ve 104-21DT293502 sayılı Olur ile iki satınalma görevlisi eliyle satın alınan toplam bedeli 1.460.000 TL olan 2021 Yılı İçindeki Etkinlikler İçin 200 Adet Canlı Müzik, Fotoğraf ve Kamera Hizmeti Alımı'nın açık ihale usulü ile satın alınması gerektiği halde, mutemetler eliyle piyasadan doğrudan doğruya alım usulüyle satın alınmıştır. Bu durumda şirketin kendi çıkardığı satınalma esas ve usullerine uyulmaması söz konusu olmaktadır.

Kamu idaresinin cevabında Ortaklar Kurulu onayıyla çıkarılan yönetmelikle ilgili alımlarla alakalı çoğu limitlere uyulduğu fakat organizasyon hizmeti alımında planlananın dışında organizasyon hizmeti gerçekleştiğinden dönem sonunda limit aşıldığı, önümüzdeki dönemlerde ilgili yönetmelikteki limitlere uyulması konusunda gereken özenin gösterileceği belirtilmiş isede; bulgu konusu alıma ilişkin 31.05.2021 tarihli ve 104-21DT293502 sayılı Satın

Alma ve Fiyat Teklif Alma Onayı ve Oluru Tutanağı'nda işin toplam bedeli 1.460.000.-TL olarak yer almıştır. Dolayısıyla söz konusu alımın bedeli sonradan artmayıp, işin başında parasal limit olarak açık ihale usulü ile satın alınması gerektiği anlaşılmaktadır.

Şirket tarafından 4734 Sayılı Kanunun 3/g Maddesi Uyarınca Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller'e göre yapılacak satınalma ve ihale işlemlerinde yetkili organca belirlenen satınalma limitlerine uyulması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Şirket Faaliyetlerini Riske Atacak Düzeyde Şirkete Ait Taşınır ve Hisselerin Hibe Edilmesi

Şirket bünyesindeki taşınır ile Şirketin sahip olduğu bir kısım hissenin Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığına hibe edildiği görülmüştür.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 16 ve 18'inci maddesinde belirtildiği üzere, belediyeler tarafından ticari şekilde işletilmek üzere kurulan kuruluşlar da tacir sayılmaktadır. 6102 sayılı Kanun'a göre kurulan Samsun Anakent Turizm Ticaret A.Ş.'de(15.09.2021 tarihinden önce Samsun Anakent Turizm Ticaret Limited Şirketi) bu kapsamda bir tacir olup, her tacirin ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir.

Söz konusu Kanun'un "Özen ve bağlılık yükümü, rekabet yasağı" başlıklı 626'ncı maddesinde de müdürler ve yönetimle görevli kişilerin görevlerini tüm özeni göstererek yerine getirmesi gerektiği ve şirketin menfaatlerini, dürüstlük kuralı çerçevesinde, gözetmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir.

Her ne kadar, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinde belediyelerin mahallî idareler ile merkezi idareye ait asli görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla gerekli aynı ihtiyaçları karşılayabileceği belirtilmişse de, belediyelerin doğrudan veya dolaylı olarak hisselerinin çoğunluğuna sahip olduğu belediye şirketleri için böyle bir durum söz konusu değildir.

Yapılan incelemede, Şirketin aktifinde kayıtlı toplam 19.766.863,45 TL tutarındaki 2021 yılına ilişkin aşağıdaki tabloda detayları yer alan taşınır ve hisse senetlerinin Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığına hibe edildiği görülmüştür. Şirketin 2021 yılı bilançosunda toplam varlık tutarı 53.174.894,14 TL olup, hibe edilen tutar toplam varlığın yüzde 37'sini

oluşturmaktadır. Şirketin varlığının yüzde 37'sinin bu şekilde hibe edilmesinin şirketin menfaatleri açısından risk oluşturduğu değerlendirilmektedir.

Tablo 5: Hibe Edilen Varlık Detayları

MAKİNE CİNSİ	ADET	KAYITLI DEĞERİ (TL)
Asfalt Plenti 160 ton/saat	1	1.662.592,63
Taş Kesme Makinesi	1	249.511,94
Mermer Kesme Makinesi ve Teli	1	39.950,56
Taş Kırma ve Kesme Presi	1	80.000,00
Granit Plaka Kesme Cilalama ve Ebatlama Mak. ve Bıçağı	1	944.381,73
SH480LHD-5 Paletli Ekskavatör Hid. Kırıcı	1	541.832,50
Hidrolik Delici ROCT35M-12	1	439.143,25
Artıma Tesisi	1	110.000,00
Taş Giyotin Makinesi Hidrolik BRT/200*40	1	93.396,88
CMS Taş Kırma Presi	1	61.250,00
Kuptas Giyotin Makinesi	1	64.672,44
WX185 Lastik Tekerlekli Ekskavatör	1	282.542,40
Açılı Otomatik Sayalama Makinesi	1	7.381,33
Mobil Çeneli Konkasör	1	1.110.289,32
Mobil Darbeli Konkasör	1	1.092.922,43
SH480LHD-5 Paletli Ekskavatör	1	588.320,72
Mobil Paletli Eleme Makinesi	1	430.921,57
Açılı Otomatik Sayalama Makinesi	1	7.000,00
Kleemann 110 R Darbeli Taş Kırma Makinesi	1	953.918,20
Caterpillar 246 C Model Mikro Yükleyici	2	188.839,00
Hamm grw 280-10 Lastik Tekerlekli Silindir	1	163.236,00
Hamm HD+110 W Vibrasyonlu Tandem Silindir	1	160.560,00
Vögele 1900-3 AB 600-2 TV Asfalt serme Makinesi	1	495.060,00
Hamm HD+110 W Vibrasyonlu Tandem Silindir	1	162.416,00
HCR 1200 Furukawa Hidrolik Delici	1	585.698,02
Mobil Eleme Sistemi Dragon 609	1	165.650,00
Mobil Eleme Sistemi Dragon 609	1	200.766,00
Kleemann 110 Z Tip Mobiltaş Kırma Makine	1	1.332.476,22
280 ton/saat Kapasiteli Asfalt Plenti	1	2.728.000,00
Büyük Sabit Tip Ağaç Sökme ve Dikme Ekipmanları	1	604.682,00
Yarı Römork Dorse (5 Dingil)	1	89.000,00
TOPLAM	32	15.736.416,25
ARAÇ CİNSİ	ADET	KAYITLI DEĞERİ (TL)
AD380T41 6X4 Kamyon 3500 IVECO	10	2.164.119,20
Mercedes Benz Travego 17 SHD Otobüs	1	693.028,00
0403 Mercedes Üstü Açık Otobüs	1	160.000,00
0304 Mercedes Üstü Açık Otobüs 46 Kişilik	1	185.000,00
0302 T Mercedes Üstü Açık Otobüs 35 Kişilik	1	75.000,00
TOPLAM	14	3.277.147,20
ŞİRKETTE SAHİP OLUNAN HİSSE ADETİ	HİBE EDİLEN HİSSE ADETİ	HİBE TUTARI (TL)
33.480	30.132	753.300,00
	GENEL TOPLAM	19.766.863,45

Şirket; mevzuatta yardım yapılamayacağına ilişkin olarak yasaklayıcı bir hüküm bulunmadığını, Samsun Büyükşehir Belediyesinin pay çoğunluğu ve kamu yararı gözetilerek yardım yapıldığını ifade etmiş ise de bulgu konusu husus, yardım yapılamayacağına ilişkin değil, yardımın nispi olarak yüklü miktarda ve kurum faaliyetlerini riske atacak düzeyde yapıldığına ilişkindir. Muhasebe temel kavramlarından olan kişilik kavramı, şirketin ortaklarından bağımsız bir kişiliğe sahip olduğunu ifade etmekte ve şirket faaliyetlerini ortakların faaliyetlerinden ayırmaktadır. Bu sebeple; Samsun Büyükşehir Belediyesinin pay çoğunluğunun şirketin mali faaliyet, karar ve işlemlerinde etkili olmaması, şirketin basiretli bir tüccar gibi hareket etmesinin gerektiği değerlendirilmektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere belediye şirketleri Türk Ticaret Kanunu'na tabi olarak faaliyetlerini gerçekleştiren ve kâr amacı güden kuruluşlardır. Bu nedenle Şirket menfaatine uygun olmayan her türlü eylemden kaçınılmalı, basiretli bir tacir gibi hareket edilerek Şirketin yönetilmesine özen gösterilmelidir.

BULGU 6: Yıllık Bütçe Düzenlenmemesi

Şirketin, 2021 faaliyet yılında gelir, gider ve diğer faaliyet unsurlarını planlamak için bütçe yapılmadığı tespit edilmiştir. Şirket'in faaliyetleri, limited şirket döneminde müdürler kurulu kararlarıyla, anonim şirket döneminde ise Yönetim Kurulu kararları çerçevesinde sürdürülmüştür.

Bilindiği üzere, işletmelerde yönetim fonksiyonunun en önemli unsuru olan planlamanın bir aracı olarak bütçe kavramı, işletmelerin saptanmış amaçlarına ulaşmalarında gerekli eylemlerin yerine getirilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan kaynakların nasıl sağlanacağını ve nerelerde kullanılacağını plânlanmasıdır.

İşletme bütçesinin temel fonksiyonu yanında, karar alma sürecini kolaylaştırması, faaliyetlerin etkin bir biçimde denetiminin sağlanması, ortak bir hedefte amaç birliği sağlanması, denetim sürecine katkı sağlaması gibi bir çok faydaları bulunmaktadır. Diğer taraftan, Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen bütçe, belirlenmiş hedeflere ulaşmada gereken harcamaların yapılması ve diğer faaliyetlerin yerine getirilmesi için bir yetkilendirme ve görevlendirme anlamına da gelmektedir.

Günümüz koşullarında herhangi bir işletmenin veya kurumsal bir yapının faaliyetlerinin planlanmaması mümkün görünmemektedir. Öte yandan bütçenin, belirlenmiş hedeflere

ulaşmada gereken harcamaların yapılması ve diğer faaliyetlerin yerine getirilmesi için bir yetkilendirme ve görevlendirme anlamına geldiği göz önüne alındığında, planlamanın ve dolayısıyla bütçelemenin önemi daha net ortaya çıkmaktadır. Oysa Şirketin 2021 yılı faaliyet dönemi için hem limited şirket döneminde hem de anonim şirket döneminde bütçe yapılmadığı, ayrıca 2022 yılı faaliyet dönemi için de halen bütçesinin olmadığı görülmüştür.

Kamu idaresinin cevabında Şirkette her yıl başında bütçeleme yapıldığı fakat bu bütçeleme tahmini gelir-gider bütçesi olduğundan onaydan geçirilmediği, önümüzdeki dönemlerde hazırlanacak olan bütçeler yönetim kurulu onayından geçirileceği ifade edilmiştir. Oysa bütçeler şirketlerin gelecek hedefleri ve bu hedeflere yönelik faaliyetleri için yapacağı gelir, gider tahminlerini kapsayan finansal planlamalardır. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 375'inci maddesinin 1/c fıkrasında yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri arasında, şirketin yönetiminin gerektirdiği ölçüde finansal planlama için gerekli düzenin kurulması görevi bulunmaktadır.

Bu itibarla, Şirket Yönetim Kurulu tarafından ilgili takvim yılı başlamadan, gelir, gider tahminlerini, gerçekçi hedefleri ve tüm faaliyetleri içeren bütçenin hazırlanarak onaylanması gerektiği değerlendirilmektedir.

C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>